

APITOLUL 1

Povestea berăritei

Povestea lui Jeanne începe când fetița era bebeluș.

Mama și tatăl ei erau țărani obișnuiți. Stăteau toată ziua la câmp, cam ca toți oamenii de la noi din sat. Aveau însă un lucru care-i făcea să fie aparte. Aveau o cățea. O cățea frumoasă. O ogăroaică albă, cu o pată arămie pe nas. Îi spuneau Gwenforte – un nume caraghios pentru o cățea, dacă mă întrebați. Atâta doar că nu m-au întrebat, pur și simplu i-au spus așa.

O iubeau pe Gwenforte. Și aveau încredere în ea.

Iar într-o bună zi s-au dus să muncească pe câmp și au lăsat-o pe micuța Jeanne cu Gwenforte.

— Poftim? o întrerup. Au folosit cățeaua pe post de bonă?

— Păi... da. Cam așa ceva.

— Și e normal? Pentru țărani? Să-și întrebuințeze câinii pe post de bone?

— Nu, pesemne că nu e. Dar chiar era o cătea de ispravă.

— Aha. Ei, așa mai vii de-acasă.

Trebuie să înțelegeți: Gwenforte o iubea atât de mult pe fetiță și era atât de ocrotitoare cu ea, că nimeni nu și-a făcut griji vreodată.

Dar poate c-ar fi trebuit.

Fiindcă în timp ce părinții lui Jeanne erau la câmp, trudind sub soarele dogoritor, un șarpe li s-a furișat în casă. Era o viperă cu ochii ca măregelele și cu triunghiuri negre pe spate. Era vipie, cum v-am spus, însă în casă era răcoare și umbră, fiindcă zidurile casei sunt groase, făcute din pământ și paie, și singura fereastră e o gaură în acoperiș, pe unde iese fumul când pui mâncarea pe foc.

Vipera, veninoasă și tăcută ca dracul însuși, s-a strecurat prin locul liber dintre ușa subțire de lemn și pământul de pe jos.

Fetița dormea în pătuțul ei de paie. Gwenforte, cățeaua, se încolăcise în jurul ei.

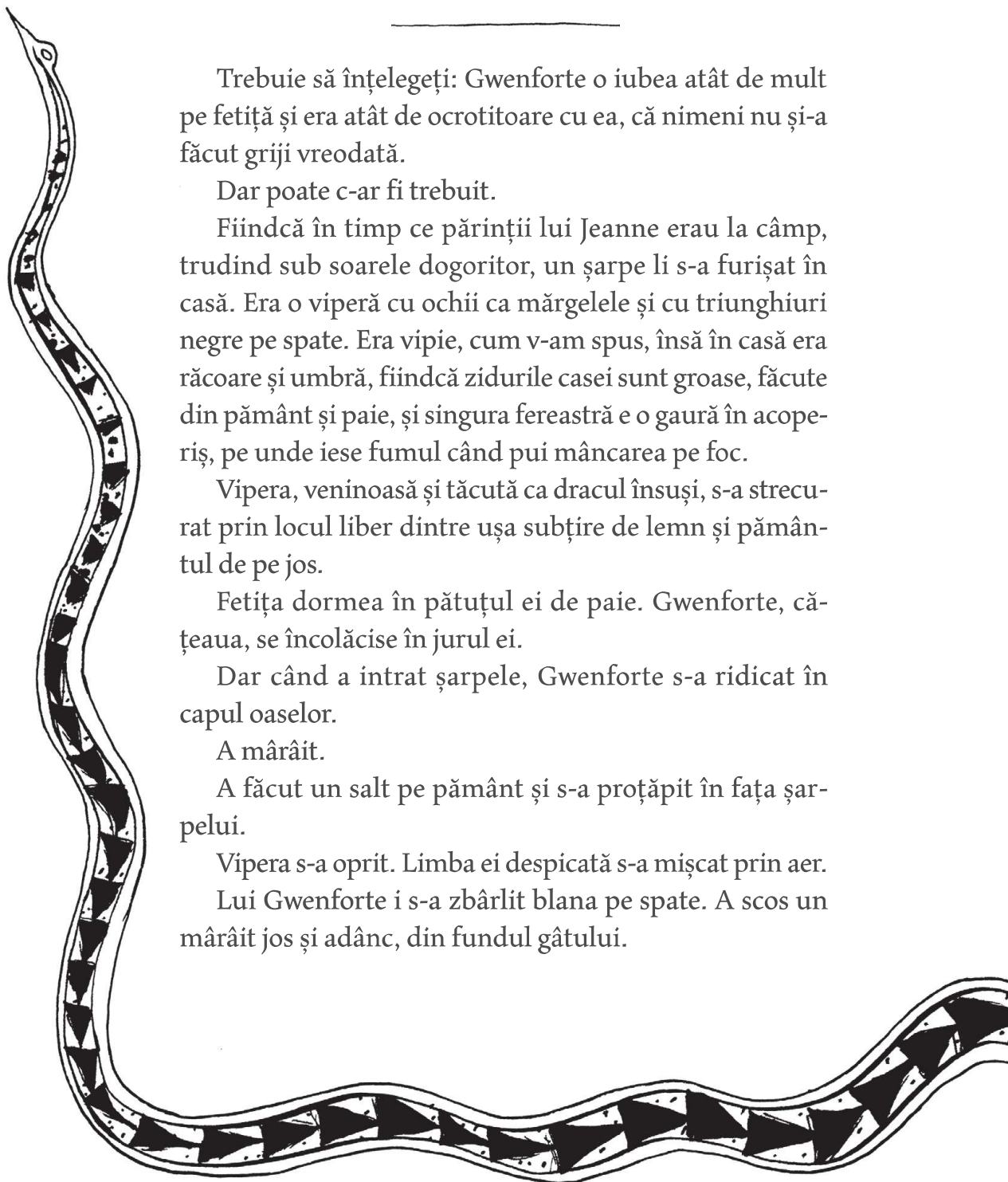
Dar când a intrat șarpele, Gwenforte s-a ridicat în capul oaselor.

A mârâit.

A făcut un salt pe pământ și s-a proțăpît în fața șarpelui.

Vipera s-a oprit. Limba ei despicate s-a mișcat prin aer.

Lui Gwenforte i s-a zbârlit blana pe spate. A scos un mârâit jos și adânc, din fundul gâtului.

Vipera a dat înapoi. S-a așezat în zigzag pe jos.

Gwenforte a mârâit din nou.

Vipera a lovit.

După cum știți, viperele sunt foarte iuți.

Dar la fel sunt și ogarii.

Gwenforte s-a ferit fulgerător și a prins capul viperei între fălci. Pe urmă a început să scuture șarpele. A țopăit prin casa făcută dintr-o singură încăpere, scuturând întruna șarpele, până când fânul de pe paturi s-a împrăștiat, cercul din pietre unde se făcea focul s-a dărâmat, iar viperei i s-a frânt șira. La urmă, Gwenforte i-a aruncat stârvul într-un colț.

Părinții lui Jeanne se întorceau chiar atunci de la câmp. Erau asudați și oboșiți. Se treziseră cu mult înainte să se crape de ziuă. Aveau pleoapele grele și-i dureau brațele și spatele.

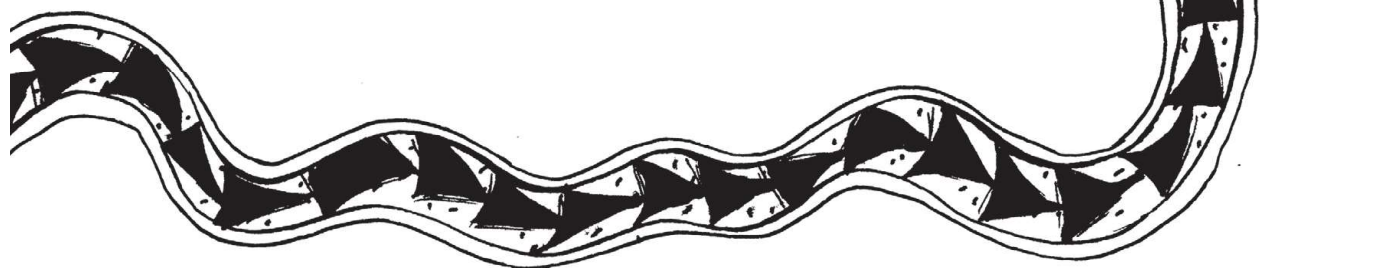
Au deschis ușa căsuței. Când lumina galbenă a verii s-a revărsat peste întuneric, au văzut paiele paturilor împrăștiate peste tot pe pământ. Au văzut cercul din pietre dărâmat. Au văzut-o pe Gwenforte, stând în mijlocul încăperii întunecoase, gâfâind, dând din coadă și ținând capul sus cu mândrie – toată plină de sânge.

Dar n-au văzut-o pe fetiță.

Ei bine, s-au speriat. Și-au închipuit ce era mai rău. Așa că au scos cățeaua din casă. Și au omorât-o.

— Stai așa! strig eu. Dar cățeaua – cățeaua nu e moartă! Trăiește!

— A fost moartă, spune Marie. Acum trăiește.
Deschid gura și nu iese niciun sunet.

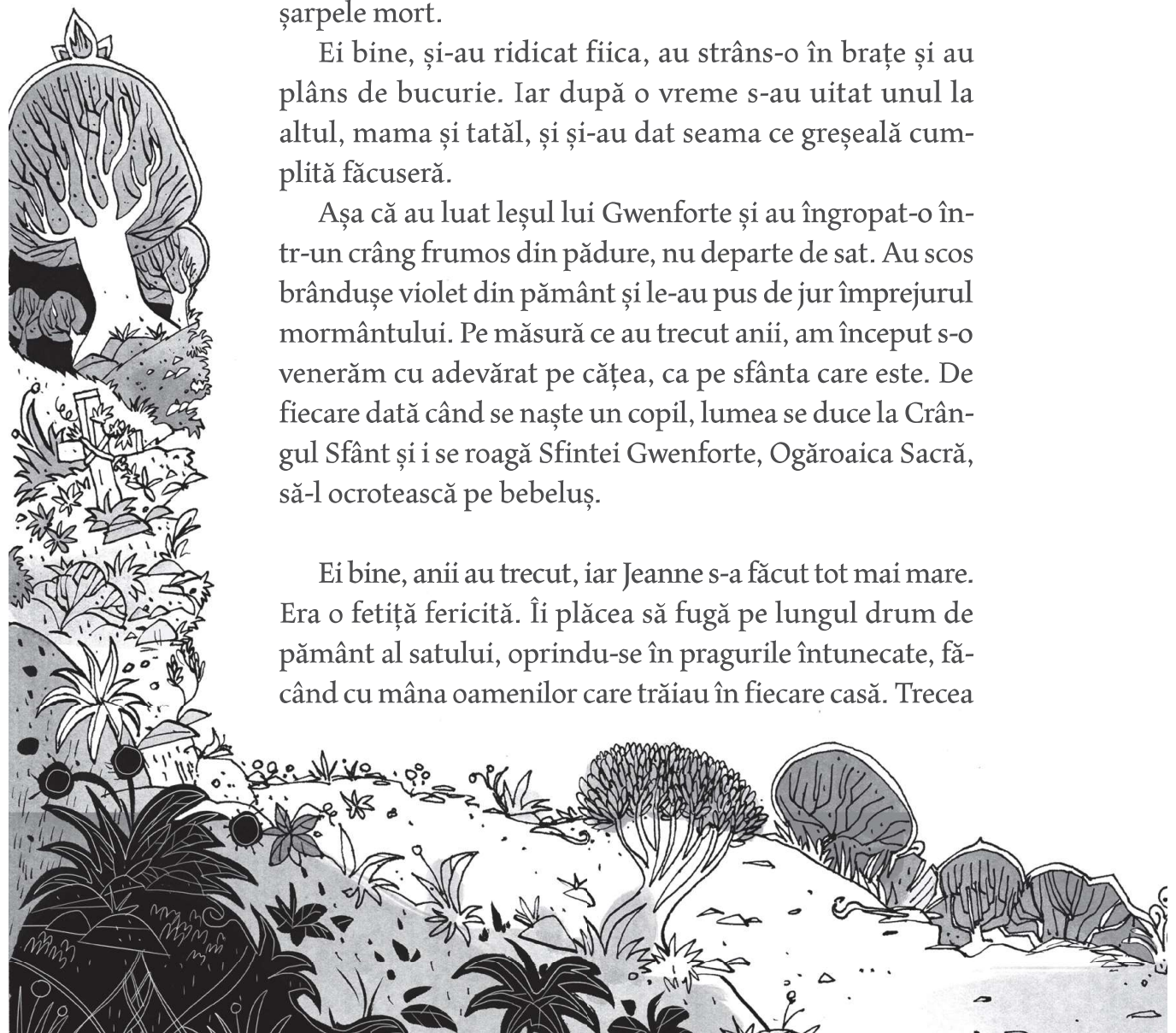

Se întorc în casă și încearcă să-și vadă mai departe de viață. Plâng, de bună seamă, fiindcă o iubeau pe căteaua aia, iar pe fetița o pierdeau din ochi. Dar noi, țăranii, știm că viața n-o să stea în loc de lacrimile noastre. Așa că părinții se apucă să strângă prin casă. Pun tăciunii înapoi în vatră, ridică paiele de pe paturi. Și în clipa aceea o văd. Pe micuța Jeanne. Dormind liniștită în fân. Iar într-un colț, șarpele mort.

Ei bine, și-au ridicat fiica, au strâns-o în brațe și au plâns de bucurie. Iar după o vreme s-au uitat unul la altul, mama și tatăl, și și-au dat seama ce greșeală cumplită făcuseră.

Așa că au luat leșul lui Gwenforte și au îngropat-o într-un crâng frumos din pădure, nu departe de sat. Au scos brândușe violet din pământ și le-au pus de jur împrejurul mormântului. Pe măsură ce au trecut anii, am început să venerăm cu adevărat pe căteă, ca pe sfânta care este. De fiecare dată când se naște un copil, lumea se duce la Crângul Sfânt și i se roagă Sfintei Gwenforte, Ogăroaica Sacră, să-l ocrotească pe bebeluș.

Ei bine, anii au trecut, iar Jeanne s-a făcut tot mai mare. Era o fetiță fericită. Îi plăcea să fugă pe lungul drum de pământ al satului, oprindu-se în pragurile întunecate, făcând cu mâna oamenilor care trăiau în fiecare casă. Trecea

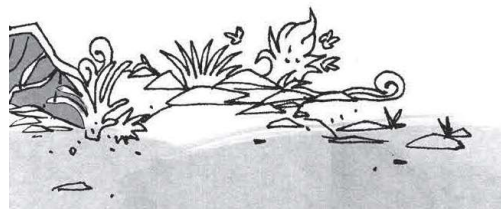
pe la mine și mă ajuta să agit hameiul din vechiul meu butoi de stejar. Dădea pe la Peter, preotul, care trăia cu Ygraine, soața lui – chit că n-ar avea voie să fie însurat, de vreme ce e preot. Se oprea pe la Marc, fiul lui Marc, care avea un băiețel pe care-l chema tot Marc. Cu toate acestea, nu trecea pe la Charles, vătaful – care e cumnatul meu –, fiindcă pe lângă că era cel care veghea să fie pace în sat, se dovedea la fel de cumsecade ca o boală de piele.

Însă dintre toți țăranii de la noi din sat – și erau mult mai mulți, dar nu vreau să vă plictisesc cu înșiruiți lungi de oameni care nu intră în poveste –, cea care-i plăcea cel mai mult lui Jeanne era Baba Theresa.

Baba Theresa era ciudată. Aduna broaște din pâraiele din pădure și le puneă sângele în borcânașe, ca să le dea oamenilor când se îmbolnăveau. Se zgâia la stele noaptea și ne prevestea viitorul după cum se mișcau. Era, cred că putem s-o spunem pe șleau, vrăjitoare. Dar era o vrăjitoare bătrână și drăguță, iar cu micuța Jeanne se purta întotdeauna frumos.

Iar apoi, într-o bună zi, s-a dovedit că micuța Jeanne era la fel de ciudată ca Theresa.

Am fost acolo când s-a întâmplat pentru prima dată. Jeanne nu putea să aibă mai mult de trei ani. Alerga prin curte după Marc fiul-lui-Marc fiul-lui-Marc, când deodată s-a oprit în loc. A încremenit ca o grămadă de pietre și și-a dat ochii peste cap. Pe urmă a căzut la pământ, de parc-ar fi venit cineva și-ar fi dărâmat grămada de pietre. Era întinsă pe jos și am văzut cum îi tremură brațele și piciorușele plinuțe și cum scrâșnește din dinți. Am tras

o sperietură groaznică. Am dat fuga urlând la Baba Theresa, fiindcă e singura care nu iese la câmp. Așa că ne-am strâns în jurul micuței Jeanne.

Iar în clipa aceea criza s-a terminat. Jeanne răsufla gâfâit, dar nu mai tremura. Theresa s-a aplecat și a trezit-o pe fetiță. Și-a pus mâna zbârcită pe sub ceafa ei. Jeanne a deschis ochii. Baba Theresa a întrebat-o ce se întâmplase, cum se simțea, din astea. Mă aplec asupra lor, întrebându-mă dacă o să fie totul bine cu Jeanne. Iar apoi Theresa întreabă:

— Ai văzut ceva, micuțo?

Habar n-am ce înseamnă asta.

Însă în cele din urmă chipul lui Jeanne se înseninează și fata răspunde:

— Am văzut ploaia.

Și, ca un făcut, chiar în clipa aceea se aude un tunet deasupra noastră, se deschid baierile cerului și începe să plouă.

Jur pe viața mea.

M-am închinat cam de o sută de ori și tocmai voiam să mă duc și să le spun celorlalți despre minunea la care fusesem părtașă, când Baba Theresa m-a prins de încheietură.

Avea ochi albaștri și lăptoși Theresa. M-a ținut strâns de încheietură. Și mi-a zis:

— Să nu care cumva să spui cuiva ce-ai văzut.

Ploaia îi șiroia pe zbârciturile de pe față ca în niște făgașe.

— Să nu spui nimănui. Nici măcar părinților ei. Dă-mi voie să mă-ngrijesc eu. Jură.

Ei bine, e greu de cerut așa ceva – să vezi o fetiță care face o minune și să nu le spui părinților și de fapt nimă-nui. Însă când te prinde Baba Theresa de încheietură și se uită la tine cu ochii ăia albaștri și spălăciți... Mă rog, am jurat.

După aceea Jeanne a petrecut multă vreme cu Theresa. A mai avut crize, dar n-a mai prevăzut niciodată viitorul. Sau, dac-a făcut-o, n-a spus nimă-nui ce văzuse.

Asta până într-o zi, câțiva ani mai târziu. Eram cu ea și cu Theresa când Jeanne a mai avut o criză – căzut grămadă, tremurături, ochii dați peste cap –, iar după ce s-a trezit a spus că o să vină un uriaș. Theresa i-a zis că bate câmpii și că să tacă din gură. În partea aia a Franței nu erau uriași. Dar Jeanne a spus-o întruna. Nu-mi dădeam seama de ce zicea asta de față cu mine. Nu-i spusese Theresa să-și țină gura?

Însă pe urmă Jeanne a spus că uriașul venea s-o ia pe Baba Theresa.

Asta ne-a speriat. Recunosc. Theresa a tăcut mîlc când a auzit asta.

Și ce să vezi, a doua zi uriașul chiar a venit. Nu știu dacă era *cu adevărat* un uriaș sau doar cel mai mare bărbat pe care-l văzusem vreodată. Însă Marc fiul-lui-Marc tatăl-lui-Marc, care e cel mai înalt bărbat din sat, abia dacă-i ajungea la jumătatea pieptului. Uriașul avea un păr roșu vâlvoi care-i ieșea din scăfârlie și niște perciuni mari și roșii care-i împodobeau fălcile. Și purta o sutană neagră – sutana neagră a călugărilor.

Își spunea Michelangelo. Michelangelo di Bologna.

Jeanne trudea la câmp cu părinții când s-a dus vorba că avea să vină uriașul. S-a apropiat de marginea câmpului. L-a văzut pe uriaș îndreptându-se spre sat, cu poalele sutanei fâlfâindu-i în urmă.

Cel care a ieșit în întâmpinarea uriașului, străbătând satul, a fost idiotul de cumnatu-meu, Charles vătaful. O ținea pe Theresa de braț și urla niște aiureli despre noile legi privind stârpirea ereziei și a vrăjilor păgâne, bașca alte vorbe sforăitoare pe care bag de seamă că le învățase în săptămâna aia. S-a aplecat până la pământ în fața uriașului și pe urmă a împins-o pe Theresa spre el, de parc-ar fi fost leproasă. Uriașul a prins-o pe Baba Theresa de încheietura subțire și a început s-o tragă după el spre ieșirea din sat.

Jeanne a dat fuga de la marginea câmpului.

— Charles! a strigat ea. Ce se-ntâmplă? Ce face cu Theresa?

Charles a vorbit ca și cum Jeanne ar fi fost o copiliță.

— Nu știi. Dar îmi închipui că Michelangelo di Bologna o s-o ducă la sfânta mănăstire Saint-Denis și o s-o ardă pe rug pentru îndeletniciri păgâne – pentru vrăjitorie. O s-o ardă de vie. Și chiar așa s-ar cuveni să fie, plăcînțica mea cu pere.

Micuța Jeanne i-a aruncat lui Charles o privire încărcată de o ură atât de pură și de adâncă, încât cred c-o ține minte și astăzi. Eu, una, știu c-o țin. Pe urmă a luat-o la fugă pe drum după uriaș și Theresa, strigând, țipând și cerându-i uriașului să i-o dea înapoi pe Theresa. N-ați văzut niciodată o fată atât de aprigă și de sălbatică.

„Dă-o-napoi!“ a strigat. „Dă-o-napoi!“

Baba Theresa s-a întors. Fața plină de zbârcituri i s-a schimonosit de spaimă când a văzut ce făcea Jeanne.

— Jeanne! a șuierat ea. Pleacă! Taci! Întoarce-te!

Dar Jeanne nu voia să tacă.

— Uriaș prost ce ești! a răcnit ea și i-a ajuns din urmă. Termină! Termină, uriaș... roșcovan... gras... și afurisit!

Încet, călugărul s-a întors spre ea.

Umbra lui a înghițit-o pe fetiță.

Și-a coborât privirea spre ea, cu un strop de curiozitate în ochii spălăciți și roșii.

Jeanne i s-a uitat în ochi, aidoma lui David înfruntându-l pe Goliat. Numai că Goliat ăsta părea în flăcări.

Iar apoi călugărul a făcut ceva cu adevărat înfricoșător.

A râs.

A râs spre micuța Jeanne.

Pe urmă a târât-o pe Baba Theresa de-acolo.

Și nici c-am mai văzut-o vreodată.

Jeanne a alergat acasă, împrăștiind lacrimi în urmă. A deschis ușa subțire de lemn a casei, s-a prăbușit pe pat și a plâns.

Maică-sa a intrat la scurtă vreme după ea. Pașii ei erau moi și liniștitori pe pământul din casă. S-a așezat pe fân lângă Jeanne și a început să-i mângâie părul.

— Ce s-a-ntâmplat, fata mea? a întrebat-o ea. Ți-e frică pentru Theresa?

Și-a trecut degetele prin buclele încâlcite ale lui Jeanne.

Jeanne s-a întors și și-a privit mama prin lacrimi. Maică-sa avea o aluniță de culoarea pielii chiar deasupra părții stângi a gurii și un păr șaten și încurcat ca al fetei. După o clipă, Jeanne a spus:

— Nu vreau să fiu arsă de vie.

Maică-sa s-a schimbat la față.

— Dar de ce să fii arsă de vie, Jeanne?

Jeanne și-a ridicat privirile spre mama ei. Viziunea i se adevărase. Asta nu era vrăjitorie?

Chipul maică-sii i s-a arătat mai limpede. Nu mai era alinător. Părea... furios.

— De ce să fii arsă, Jeanne? Spune-mi!

Jeanne a șovăit.

— Nu știu, a bâiguit ea.

Și și-a îngropat din nou chipul în fân.

— De ce, Jeanne? Jeanne, răspunde-mi!

Dar Jeanne se temea prea mult ca să vorbească.

Din ziua aceea, Jeanne a fost altfel. Încă avea crize, fi-rește, dar n-a mai deschis gura ca să spună ce vedea. Niciodată. Pe lângă asta, n-a mai fost fetița fericită de până atunci. Nu și-a mai ițit capul prin colibele noastre și nu l-a mai fugărit pe Marc fiul-lui-Marc fiul-lui-Marc. S-a făcut mai serioasă. Mai grijulie. Ca și cum ar fi fost speriată. Însă nu de ceilalți oameni.

Ci de ea însăși.

Iar apoi, cam cu o săptămână în urmă, câțiva bărbați au intrat la noi în sat și au luat-o pe Jeanne.

— Așa se isprăvește povestea mea.

Tocmai mă pregătesc să trag o dușcă de bere și sunt cât pe-acı s-o vărs pe masă.

— Pofțim? Asta-i tot? Au luat-o? De ce? bolborosesc eu. Cine erau? Și cum rămâne cu căteaua? În ce fel s-a-ntors la viață?

— Vă spun eu.

Nu mai e glasul lui Marie. Ci al unei călugărițe de la masa vecină. A ascultat povestea, de bună seamă, iar acum se lasă pe spate pe bancheta pe care șade.

— Știu de Gwenforte și de oamenii care au luat-o pe Jeanne.

E o bătrânică micuță, cu păr argintiu și ochi albaștri și vioi. Și vorbește într-un fel ciudat. E la fel de îngrijit ca al celorlalți pe care i-am auzit. Dar are ceva... nepotrivit. Nu-mi dau seama ce.

— De unde să știi dumneata de Gwenforte și de Jeanne? spune Marie. Nici măcar n-ai pus vreodată piciorul pe la noi prin sat.

— Și totuși știu, răspunde călugărița.

— Atunci te rugăm să ne spui și nouă, îi zic.